

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Helena Wiberger
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-04-19

1 (6)

Diarienummer

2017/SN 0087 52

Socialnämnden

Förutsättningar för att tillskapa en familjecentral

Förslag till beslut

1. Socialförvaltningens utredning om förutsättningar för att inrätta en familjecentral i Tyresö kommun noteras.
2. Socialförvaltningens förvaltningschef ges i uppdrag att vidare utreda specifika förutsättningar för att inrätta en familjecentral inom befintliga resurser.

Magnus Lublin
Förvaltningschef

Sammanfattning

Socialförvaltningen har fått i uppdrag av socialnämndens ordförande att utreda förutsättningar för att eventuellt inrätta en familjecentral i kommunen.

Utredningen visar att berörda aktörer är positiva till att starta familjecentral inom ramen för befintliga resurser. Det finns erfarenhet i kommunen av att

arbeta med familjecentralsliknande verksamhet och kunskap om vilka möjligheter en sådan samverkan kan medföra.

Beskrivning av ärendet

Socialförvaltningen har fått i uppdrag att utreda förutsättningar och intresse för att inrätta en familjecentral i kommunen. Utredningen har utförts genom dialog med berörda parter inom kommunen och landstinget.

Landstinget utökar inte resurserna till berörda verksamheter inför upprättande av familjecentral. Därför är istället lokala samarbeten med aktuella verksamheter en möjlig väg för samverkan.

För att undersöka förutsättningarna har dialogmöte hållits med enhetschef för resursenheten på socialförvaltningen. Kontakt har tagits med verksamhetschef för barnmorskemottagning/mödravårdscentral (MVC) och enhetschefer för Bollmora vårdcentral, Trollbäckens vårdcentral och Aleris vårdcentral som driver barnavårdscentral (BVC) inom sina verksamheter.

Definition av familjecentralsverksamhet

En familjecentral fungerar som en mötesplats för föräldrar och barn. På en familjecentral är de fyra basverksamheterna mödrahälsovård, barnhälsovård, socialtjänst med eller utan myndighetsutövning och öppen förskola samlokaliserade och bedriver sina verksamheter parallellt och i samverkan med varandra. Med en familjecentralsliknande verksamhet avses en samlokaliserad verksamhet med minst barnhälsovård i samverkan med öppen förskola och/eller socialtjänst.

Historik

En familjecentral har tidigare funnits i kommunen. Familjecenter drevs i samverkan mellan socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och Landstinget. Personal från socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen var samlokaliserade, medan Landstinget genom BVC och mödravården MVC befann sig vid behov i familjecenters lokaler. Verksamheten startade i projektform våren 1996 och permanentades våren 1998. Syftet med verksamheten var att erbjuda barnfamiljer en öppen och

inbjudande verksamhet utan myndighetsprägel, men där det som en naturlig del ingick att barnfamiljer kan få stöd och hjälp om de så önskar. Familjecenter inrymde till exempel öppen förskola, träffpunkt för föräldrar och barn, gruppverksamhet för barn och vuxna och föräldrastöd.

Aktörer

Resursenheten är en enhet inom socialförvaltningens individ och familjeomsorg. Organisatoriskt ingår enheten i verksamheter kommunal regi (funktionsnedsättning, psykiatri & individ- och familjeomsorg). Resursenheten samordnar förebyggande, tidiga, stödjande och behandlande insatser för familjer med barn i åldrarna 0-20 år.

Resursenheten driver en öppen förskola i kommunen som är lokaliserad i centrumområdet på Bollmoravägen 14. Öppna förskolans målgrupp är i första hand barn och föräldrar som är skrivna i Tyresö och som ännu inte fått förskoleplats. Övriga delar av resursenheten är placerade i samma lokaler.

MVC är lokaliserad på Bollmoravägen 14. Den drivs i landstingets regi där flera MVC i olika kommuner omfattas organisatoriskt. Det finns tre BVC som ligger utspridda i kommunen. Bollmora vårdcentral och Trollbäckens vårdcentral drivs i landstingets regi, medan Aleris vårdcentral drivs i privat regi.

Samverkan

I dagsläget finns en etablerad samverkansgrupp med samtliga BVC i Tyresö, MVC, socialtjänst och psykiatrin som träffas en gång per månad.

Olika verksamheters perspektiv på familjecentral

Mödrahälsovård/MVC

Enligt kontakt med verksamhetschef för barnmorskemottagningen i Tyresö finns ett intresse av att samverka i någon form kring en familjecentral eller familjecentralsliknande verksamhet. Det framkommer att verksamhetschefen involverats i ett liknande arbete pågår i Stockholms Stad kring ytterstadsområdena Farsta, Årsta Vantör och Skärholmen. Där har inte

samlokalisering skett men alternativa samverkansformer har inrättats som ett första steg.

Förutsättningar för samverkan med mödrahälsovården är framförallt delaktighet i planeringsprocessen. Svårigheter vid samlokalisering är lång uppsägningstid av nuvarande hyreskontrakt. I Hemsö fastigheter är fastighetsvärd, varför omlokalisering till annan lokal hos Hemsö skulle kunna förenkla omförhandling av uppsägningstiden. Enheten består av fem barnmorskor som måste vara samlokaliserade. Mottagningen är öppen även för andra former av samverkan utan samlokalisering.

Socialtjänst och Öppen förskola/Resursenheten Tyresö kommun

Resursenheten är positiv till samverkan kring en familjecentral eller familjecentralsliknande verksamhet i kommunen. Resursenheten föreslår vidare att en större del av resursenheten, tjugo medarbetare varav två arbetar på öppna förskolan, ska samlokaliseras i samband med familjecentralen för utökade samordningsvinster.

Barn- och utbildningsförvaltningen finansierar de två förskollärare som arbetar heltid på öppna förskolan idag, medan socialförvaltningen bekostar lokal. Samordning med barn- och utbildningsförvaltningen är därmed nödvändig.

Det finns ingen avsikt att byta lokaler för öppna förskolan om ingen familjecentral inrättas.

Barnhälsovård/BVC

Bollmora vårdcentral och Aleris vårdcentral har uttryckt intresse för eventuellt samarbete kring en familjecentral. På Trollbäckens vårdcentral har verksamhetschef vidarebefordrat frågan till ansvarig på BVC som ännu inte besvarat förfrågan.

Förväntade samordningsvinster

När flera olika yrkeskategorier arbetar tillsammans kring barnfamiljen, byggs en struktur för att främja god hälsa hos barn och föräldrar genom att behov kan upptäckas och tillgodoses tidigare. Samlokalisering ska effektivisera

professionernas arbetsprocesser, genom till exempel smidiga överlämningar och möjlighet för de olika professionerna att konsultera varandra. Samverkan innebär också att det finns större möjligheter att anpassa lösningar efter specifika behov. Via samverkan mellan professioner kan arbetsprocesser utvecklas som på så sätt bidrar till ekonomiska samordningsvinster på sikt. En familjecentral kan skapa förutsättningar att främja en god hälsa för alla och bidra till att utjämna hälsoklyftor genom hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Strategiska målområden och vision

Kommunens vision är att vara den mest attraktiva kommunen i Stockholmsområdet. De strategiska målområdena anger riktningen. Inrättandet av en familjecentral har en tydlig koppling till flera strategiska målområden.

Livskvalitet

Det ska vara lätt att leva i kommunen och vara Tyresöbo. En familjecentral har potential att ge god service och skapa förutsättningar för att mötas och stärka det sociala nätverket kring barn och föräldrar.

Medborgarfokus

Kommunens medborgarperspektiv innefattar hög servicekänsla, god närbarhet, gott bemötande och lyhördhet gentemot medborgarna. Samverkan innebär att det finns större möjligheter att ge god service, högre närbarhet och vidare anpassa lösningar efter medborgarnas specifika behov.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Tyresö kommun satsar på en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. Via samverkan mellan flera professioner med fokus på barnfamiljen kan arbetsprocesser utvecklas som på så sätt bidrar till ekonomiska samordningsvinster på sikt.

Förutsättningar

De förutsättningar som lyfts fram av Föreningen för Familjecentralers Främjande (FFF) och Region Skånes Vägledning för familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter i Skåne kan fungera som vägledande inför inrättande av en familjecentral.

1. Samverkan och samlokalisering

Ett *samverkansavtal/överenskommelse* bör reglera till verksamhetens ledningsstruktur, samverkan, finansiering och respektive parts åtagande och ansvarsområden. Syftet med ett sådant avtal bör vara att säkra samverkan och kvalitet i verksamheten. Metoder för samverkan bör utvecklas. *Samlokalisering* anses vara en viktig faktor för ett fördjupat samarbete.

2. Styrning och samordning

Familjecentralen bör ha en gemensam *styrgrupp* med uppdrag att styra verksamheternas gemensamma åtagande. Många familjecentraler har också en *samordnare* med uppdrag att samordna verksamheterna. Samordnarfunktionen kan exempel innebära att någon i styrgruppen eller verksamhetspersonal har en något utökad roll att bland annat sammankalla och leda möten eller delta i nätverkssammanhang, snarare än utökad bemanning.

Framtagna förslag

- Kommunen tar initiativ till fortsatt utredning och utser en projektgrupp med aktörer från de olika verksamheterna för att tydliggöra målsättning med inrättande av familjecentral, se över samverkansmöjligheter och förslag till organisation
- Kommunen ser över möjliga lokaler för samlokalisering av de olika verksamheterna
- Socialförvaltningen ansvarar för att bevaka omvärlden och ta del av andras erfarenheter, bland annat genom att bjuda in till gemensamt studiebesök på en välfungerande familjecentral i länet